

Масюткин А., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Бугас В.В., к.е.н., проф.
Київський національний
університет технологій та дизайну

СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНИ

Відповідно до законодавства, кожен громадянин нашої країни має право на відпустку. Він може обрати певний вид туризму залежно від своїх уподобань та бюджету подорожі. Туризм є корисним не лише для мандрівників, але є вельми прибутковим для економіки та бюджету держави.. Дедалі більша кількість високорозвинених країн будує свою економіку, орієнтуючись на сферу послуг, левову частку якої займають саме туристичні послуги. За Законом України «Про туризм», туризмом вважається поїздка людини з метою культурно-пізнавальною, лікувально-оздоровчою, діловою та інше.

В Україні спортивний туризм розвивається як на засадах туристичного -аматорства, так і діяльності фірм, що пропонують активний відпочинок. Переважно вони зорієнтовані на організацію спортивного туризму в Карпатах, на півдні України, де здійснюються піші та кінні прогулянки в гори, рафтинг, вело-екскурсії природними парками ,морським узбережжям та інше.

Розробляючи спортивний тур, організатори мають враховувати ступінь фізичного навантаження, який має бути під силу туристам, його дозування впродовж маршруту, безпечність для життя та здоров'я, враховуючи місцеві умови, тривалість туру, достатність часу на відпочинок та сон, можливість дострокового вивозу туриста з маршруту.

Слід мати можливість для зміни маршрутів залежно від погодних умов, фізичної підготовки туристів, кількості людей в групі тощо. До послуг, що включаються до таких турів, зазвичай входять проживання на базах чи в

кемпінгах, користування необхідним спорядженням, трансфери за маршрутом, оформлення відповідних дозволів (на рибалку, полювання, відвідування заповідних місць), оформлення віз (за необхідності).

Реалізуючи спортивний тур, організатори мають проінформувати туристів про можливі труднощі та небезпеки, вимоги до фізичної підготовки туристів, подбати про наявність страховки. Іноді для уникнення конфліктних ситуацій туристи підписують спеціальні угоди, які включають додаткові положення, пов'язані з безпекою, та інформаційні листи, з якими вони ознайомлюються перед поїздкою [1].

Американський дослідник розвитку світового туризму С. Росс класифікує спортивний туризм на такі напрямки:

- туризм, присвячений спортивним подіям;
- «ностальгічний» спортивний туризм;
- активний спортивний туризм [2].

Туризм, присвячений спортивним подіям, передбачає передусім відвідання визначних спортивних заходів, таких як Олімпійські ігри, Відкритий чемпіонат Австралії з тенісу, чемпіонати світу та Європи з футболу.

Здебільшого, країни, що подають заявку на проведення подібних змагань, сподіваються на значний приплив туристів, що захочуть відвідати ці події і разом ознайомляться з цікавими та визначними місцями країни. Також є сподівання щодо сприяння формуванню свого позитивного іміджу, у тому числі й як надійної та безпечної країни, яка може бути цікавою туристам.

«Ностальгічний» спортивний туризм можна назвати логічним витоком із попереднього виду туризму, оскільки він передбачає відвідання відомих спортивних місць: олімпійських поселень, стадіонів, спортивних музеїв тощо.

Активний спортивний туризм – та традиційна форма туризму, яку зазвичай уявляють люди, обираючи спортивний туризм. Це веломандрівки, пішохідні прогулянки, катання на лижах, серфінг, та навіть риболовля.

Основними причинами популяризації спортивного туризму можна вважати вартість подібних подорожей, адже вони не вельми коштовні (маючи на увазі активний туризм), і також зміну пріоритетів та цінностей, а саме зміну ставлення до спорту та здорового життя у суспільстві, моду на активний відпочинок тощо. Крім того, до спортивного туризму спонукають і малорухливий спосіб життя, забрудненість міст, стреси; людям необхідно зняти нервові напруження, відчувати справжні емоції.

Розвиток спортивного туризму сприяє посиленню економіки, збереженню довкілля та пам'яток природи й архітектури, культурної спадщини, підтримує здоров'я нації та пропагує здоровий спосіб життя, оскільки, по-перше, займатися спортивним туризмом має як мінімум активна людина, а по-друге, навіть перше залучення до спортивного туризму, якийсь невеличкий похід чи веломандрівка вже спонукатимуть людину змінити щось у своєму житті, більше рухатись, тренуватися, аби раз за разом, крок за кроком підкорювати все нові та незнані краєвиди. Крім того, спортивний туризм сприяє приверненню не лише вітчизняних туристів увагу атакож гостей з-за кордону.

Література:

1. Тонкошкур М.В., В.В. Абрамов. Спортивний туризм. Харків : ХНАМГ, 2010. 318с.
2. Ross S.D. Developing sports tourism. Urbana-Champaign : UIUC. 2018. 22 p.
3. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-вр. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 31. С. 24.